

Kryński, Leon

Ś.p. Władysław Janowski (ur. 31. X. 1866
- zm. 11. IV. 1928)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 21, 168-170

1928

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IX.

Zmarli członkowie.

Ś. p. Władysław Janowski.

(ur. 31.X.1866 — zm. 11.IV.1928 r.)

Urodzony w Warszawie, po ukończeniu gimnazjum w roku 1885 wstąpił na wydział lekarski Uniwersytetu Warszawskiego, który ukończył w roku 1890 *cum eximia laude*. Jeszcze podczas studiów uniwersyteckich zaczął pracować w zakładzie anatomji patologicznej profesora Włodz. Brodowskiego, gdzie wykonał pierwszą pracę naukową: „O przyczynach zapaleń ropnych”, która została nagrodzona medalem przez Wydział lekarski Un. Warsz. Po ukończeniu studiów wstąpił, jako asystent, na oddział chorób wewnętrznych znakomitego klinicysty, d-ra Teodora Dunina. Jednocześnie od r. 1893—1897 pełnił obowiązki bakterjologa Magistratu m. Warszawy i w tym charakterze wysłany był na dłuższe studia do Paryża i Berlina. W r. 1899 został na podstawie konkursu ordynatorem oddziału chorób wewnętrznych w Szpitalu Dzieciątka Jezus i na tem stanowisku pracował do końca życia. Jako kierownik tego oddziału rozpoczyna Janowski płodną pracę pedagogiczną i naukową, skupiając na swym oddziale liczny zastęp młodych lekarzy, których wdraża w umiejętność ścisłych badań klinicznych i doświadczalnych i pobudza do pracy naukowej. To też oddział jego staje się powoli jednym z najpoważniejszych ognisk wiedzy lekarskiej, szkołą medyczną, z której wyszły w świat setki prac naukowych kierownika i jego uczniów. Sam dorobek prac Janowskiego przekracza liczbę

120 prac, ogłaszanych również i w językach obcych — francuskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim i hiszpańskim. Dotyczą one różnych działów patologii i medycyny wewnętrznej; w zakresie tym najwięcej prac poświęcił zagadnieniom, dotyczącym narządów krążenia i oddychania. Szereg ciekawych i cennych prac dotyczy dziedziny gruźlicy w rozmaitych jej postaciach klinicznych. W tym zakresie fizjologii widzimy częstokroć bardzo oryginalne ujęcie zjawisk chorobowych, rzucające światło zarówno na ich powstawanie i rozwój, jak i na wynikające stąd wskazania lecznicze. Pozatem zajmował przez szereg lat kolejno stanowisko redaktora kilku pism, a mianowicie: Pamiętnika Towarz. Lekarskiego Warsz., Zdrowia i Archiwum medycyny wewnętrznej, nadto był członkiem wielu wydawnictw naukowych polskich i zagranicznych.

Żywa i płodna działalność naukowa Janowskiego uzyskała słuszną ocenę w ogniskach naukowych polskich, co znalazło wyraz w propozycjach objęcia katedr w uczelniach Uniwersyteckich: w roku 1896 chciał go powołać na katedrę patologii ogólnej Uniwersytet Lwowski, w roku 1897 — Uniwersytet Krakowski, w roku następnym Akademia Weterynaryjna we Lwowie. W tymże czasie zwracano się do niego w tej samej sprawie z uniwersytetu w Filadelfji w Ameryce północnej. Żadnej z tych propozycji nie przyjął, nie chcąc porzucić stworzonego przez siebie i tak mu drogiego warsztatu pracy w oddziale Szpitala Dziec. Jezus.

W roku 1903 uzyskał stopień docenta Wojskowej Akademji Lekarskiej w Petersburgu, w roku 1923 Wydział lekarski Uniwersytetu Warszawskiego mianował go docentem medycyny wewnętrznej, w roku następnym był jednym z najpoważniejszych kandydatów na katedrę kliniki chorób wewnętrznych tegoż uniwersytetu.

Do grona członków Towarzystwa Naukowego Warsz. należał Janowski od początku jego istnienia, (1907 r.) jako jeden z członków założycieli, kiedy nieliczne ich grono z profesorami Ig. Baranowskim i Włodz. Spasowiczem na czele kładło pierwsze zręby pod fundamenty tego przybytku nauki polskiej. Od lat pierwszych brał czynny udział w pracach Towarzystwa, współdziałając z zapałem w organizacji szeregu pracowni badawczych,

których stworzenie miało tak ważne zadania i znaczenie dla nauki polskiej, w czasach panowania w Warszawie władz rosyjskich. Jego zdolności organizacyjne i wytrwałość pracy w tym kierunku przyczyniły się dużo do stworzenia tych naukowych ognisk twórczych, które w dzisiejszych warunkach normalnego już naszego życia politycznego pracować mogą tem wydatniej pod skrzydłami Towarzystwa Naukowego dla ciągłego rozwoju nauki polskiej.

Bogaty dorobek nauki ś. p. Władysława Janowskiego, Jego sumienna i wytrwała praca na polu badawczem zarówno jak i lekarsko-pedagogiczna, Jego współdziałanie i chętna pomoc w poczynaniach Towarzystwa Naukowego — stanowią poważny tytuł do wdzięczności i czci dla Jego pamięci!

Leon Kryński.
